

25. maj 2021
20/07546
HGO/ECWP/JCMI

Godkendelse af Energinets metode for reguleret pris for systemydelser

RESUMÉ

Forsyningstilsynet godkender med denne afgørelse Energinet Elsystemansvar A/S' (Energinet) metode af 16. juni 2020 med efterfølgende justeringer af 6. december 2020 og 10. marts 2021 for reguleret pris for systemydelser.

Energinet skal efter elforsyningsloven blev ændret i 2018 anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe energi og andre ydelser, dvs. systemydelser (balanceringsydelser og systembærende/kritiske egenskaber) til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerheden. Hvis der kun er én virksomhed, der tilbyder en udbudt ydelse, skal Energinet anvende reguleret pris.

Det fremgår af elforsyningsloven, at den regulerede pris så vidt muligt skal modsvare den betaling, der ville være opstået ved konkurrence. Den regulerede pris skal fastlægges som en historisk pris for en sammenlignelig ydelse i en sammenlignelig tidsperiode, der er opstået i et marked, hvor der har været konkurrence og fastsættes efter en metode, der er godkendt af Forsyningstilsynet. Hvis det ikke er muligt at fastsætte en reguleret pris baseret på historiske priser, fastsættes prisen efter en særskilt metode for cost plus. Energinet har anmeldt en sådan metode den 5. november 2020.

Energinet forventer, at den anmeldte metode vil kunne anvendes på alle eksisterende markeder, og at metoden vil kunne anvendes på kommende markeder. Energinet vil dog vurdere konkret i hvert enkelt tilfælde, om der vil være behov for en særskilt metode for reguleret pris på kommende markeder. Energinet har f.eks. oplyst, at Energinet vil anmelde særskilt metode for reguleret pris for kontinuert spændingsregulering i normaldrift. Forsyningstilsynet lægger således til grund, at den anmeldte metode vil finde anvendelse på eksisterende og kommende nye markeder, medmindre Energinet anmelder en særskilt metode for et nyt marked.

Energinet vil anvende den anmeldte metode for reguleret pris, når der kun er én tilbudsgiver, der tilbyder den udbudte ydelse til opretholdelse af det fastsatte niveau for forsyningssikkerhed, hvilket følger ordlyden i elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen. Hvis der er mere end en byder, vil der således blive afregnet til markedspris, dvs. den tilbudte pris i udbuddet.

Den regulerede pris vil efter den anmeldte metode blive beregnet som gennemsnittet af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning. Der skal være mindst tre prisobservationer på det pågældende

FORSYNINGSTILSYNET
TORVEGADE 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

konkurrenceudsatte marked inden for et år. Ellers anvendes der priser så langt tilbage, at der netop er tre prisobservationer (maksimalt 4 år tilbage). I anmeldelsen er endvidere vist beregnede regulerede priser på grundlag af metoden, således som de ville have været for 2020.

Forsyningstilsynet vurderer, at anvendelsen af et gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning ikke er i modstrid med kravet om, at en reguleret pris så vidt muligt skal afspejle den betaling, der ville være opnået ved konkurrence.

Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at Energinets behovsvurdering for systemydelser fra november 2020 og oplysninger fra Energinet vedrørende behov og kapacitet ikke viser en generel kapacitetsmangel på markederne. Forsyningstilsynet finder derfor ikke, at der generelt er grundlag for at indbygge et særligt investeringsignal i en reguleret pris efter den anmeldte generelle metode for reguleret pris. Et generelt investeringsignal i den generelle metode for reguleret pris kan øge forbrugerpriserne også i tilfælde, hvor der ikke er en generel kapacitetsmangel på et marked. Det bemærkes særligt, at Energinet har mulighed for at anmelde særskilte metoder for reguleret pris for markeder, hvor der eksempelvis måtte være eller opstå et særligt behov for at tiltrække kapacitet, eller der er andre særlige forhold, der gør sig gældende.

Forsyningstilsynet vurderer også, at en grænse på minimum tre prisobservationer kan godkendes, samt at anvendelsen af prisobservationer inden for 1 år (mulighed for at udvide dette til 4 år) for at opnå mindst tre prisobservationer til beregning af en reguleret pris, ikke strider mod kravene i systemansvarsbekendtgørelsen. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at prisobservationer inden for 1 år ligger tættest muligt på det aktuelle tidspunkt for anvendelsen af en reguleret pris, og dermed må antages at kunne afspejle aktuelle markeds- og prisforhold. Forsyningstilsynet finder det således af betydning, at de historiske priser, der indgår i beregningen af en reguleret pris, er baseret på sammenlignelige markedsforhold, men Forsyningstilsynet kan imidlertid tilslutte sig Energinets vurdering, hvorefter en reguleret pris ikke bør baseres på mindre end 3 prisobservationer. Forsyningstilsynet finder, at perioden på op til 4 år er en rimelig afvejning af de to hensyn, idet prisobservationer fra en periode på 4 år må antages at være en undtagelse – ikke mindst i takt med, at markederne for systemydelser udvikles og modnes.

Energinet har efterfølgende anmeldt en finere tidsopdeling (sæsonbaseret) end den oprindeligt fastlagte i anmeldelsen af metoden for reguleret pris, da der kan være stor sæsonvariation i priserne. Hensigten hermed er at sikre større overensstemmelse mellem de historiske priser, der indgår i beregningen af en reguleret pris i forhold til den konkrete periode (sæson), den regulerede pris skal være gældende for.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte reviderede tids-/periodeinddeling er i overensstemmelse med kravet om, at en reguleret pris så vidt muligt skal tage udgangspunkt i historiske priser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at den nu reviderede tidsinddeling i højere grad afspejler de reelle markedsforhold med ikke mindst sæsonvariationer etc.

Energinet har anmeldt, at der anvendes en samlet reguleret pris for ydelserne effekttilstrækkelighed og nettilstrækkelighed, der grundlæggende afhjælpes med samme produkt.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode inklusiv en samlet reguleret pris for ydelserne effekttilstrækkelighed og nettilstrækkelighed opfylder kravet til "sammenlignelige ydelser".

Forsyningstilsynet skal herudover særligt bemærke, at den anmeldte metode for reguleret pris fastlægger anvendelsesområdet for reguleret pris til situationer, hvor der kun er én byder, der tilbyder en ydelse. Reguleret pris vil ud fra dette anvendelsesområde ikke kunne anvendes i situationer med begrænset konkurrence/residualmonopol. Residualmonopol betegner en situation, hvor ingen af de indkomne bud ved et udbud kan undværes, hvis Energinets efterspørgsel skal imødekommes.

Forsyningstilsynet vil som led i sine overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede elmarkeder anmode Energinet om at afrapportere anvendelsen og erfaringerne med anvendelsen af reguleret pris, herunder situationer, hvor det har været nødvendigt at anvende historiske priser, der er mere end ét år gamle. Forsyningstilsynet vil på baggrund af afrapporteringen vurdere den konkrete anvendelse af metoden for reguleret pris. F.eks. omfanget af situationer med residualmonopol og omfanget af situationer, hvor det har været nødvendigt at anvende prisobservationer, der er mere end ét år gamle.

Forsyningstilsynet skal påpege, at Energinet har et ansvar for at designe markeder/udbud på en sådan måde, at flest mulige virksomheder kan deltage i markederne. Energinet har en forpligtelse til at sikre, at det i den konkrete udbudssituation forudsætningsvis er muligt at gennemføre et udbud under konkurrence. Hvis dette vurderes ikke at være tilfældet, må Energinet revurdere udbuddet med henblik på at optimere dette i forhold til at kunne skabe konkurrence eller overveje andre tiltag.

Det følger af elforsyningsloven, at en metode som den anmeldte, skal være gennemsigtig og ikke-diskriminerende.

Forsyningstilsynet vurderer, at Energinets metode for reguleret pris opfylder kravet om gennemsigtighed. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at Energinet har udarbejdet en metode, som beskriver den konkrete udregning af en reguleret pris og giver transparens om grundlaget for fastsættelsen af konkrete regulerede priser. Energinet vil på baggrund af metoden hvert år offentliggøre de regulerede priser for de forskellige ydelser, således at markedsaktørerne er bekendt med disse.

Forsyningstilsynet vurderer også, at metoden opfylder elforsyningslovens krav til ikke-diskrimination. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at den regulerede pris udregnes på baggrund af konstaterede historiske markedspriser (indkomne bud ved afholdte udbud af de pågældende ydelser) for de forskellige ydelser, og at de regulerede priser vil være gældende for alle markedsaktører i en situation, hvor en markedsaktør er eneste bydende ved et udbud.

Denne afgørelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets hjemmeside.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender Energinets anmeldte metode for reguleret pris af 16. juni 2020 med de senere anmeldte justeringer af 6. december 2020 og 10. marts 2021.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. elforsyningslovens § 27, a, stk. 2, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1 og 2, samt elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

Energinet skal efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerheden. Energinet skal udarbejde en metode til beregning af en reguleret pris, der skal anvendes, hvis der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau.

SAGENS HIDLIDIGE FORLØB OG SAGENS VÆSENTLIGSTE AKTER

Energinet anmeldte den 16. juni 2020 en metode for beregning af en reguleret pris. Energinet havde forinden anmeldelsen haft metoden i offentlig høring fra den 20. februar 2020 til den 20. april 2020. Det bemærkes, at Energinet tidligere – den 29. maj 2019 – anmeldte en metode for beregning af reguleret pris. Energinet trak denne anmeldelse tilbage, efter at Forsyningstilsynet den 20. september 2019 meddelte Energinet, at det ville være vanskeligt at godkende den anmeldte metode og anmodede Energinet om at anmelde en ny metode.

Energinets anmeldelse af 16. juni 2020 med bilag omfatter ud over et såkaldt anmeldelsesnotat (bilag 1 til Forsyningstilsynets afgørelse) et notat med beskrivelse af den anmeldte metode, et baggrundsnotat med en vejledning til den anmeldte metode, et notat med kommentarer til Energinets høring over udkastet til metode samt de indkomne høringssvar fra Dansk Fjernvarme, Dansk Energi og Ørsted samt Energinets høringsnotat vedrørende høring af det første udkast til metoden (anmeldt 29. maj 2019) samt de indkomne høringssvar fra Aalborg Forsyning, Dansk Fjernvarme, Dansk Energi og Ørsted.

Forsyningstilsynet sendte anmeldelsen i offentlig høring i perioden 7. juli 2020 til 28. august 2020 og modtog høringssvar fra Ørsted, inklusiv et notat fra EA Energianalyse (bilag 2 til Forsyningstilsynets afgørelse) og Dansk Energi (bilag 3 til Forsyningstilsynets afgørelse).

Forsyningstilsynet anmodede den 1. oktober 2020 Energinet om kommentarer til de indkomne høringssvar ved Forsyningstilsynets høring af den anmeldte metode (bilag 4 til Forsyningstilsynets afgørelse) og modtog Energinets kommentarer mv. den 16. oktober 2020 (bilag 5 til Forsyningstilsynets afgørelse).

I forbindelse med Forsyningstilsynets behandling af anmeldelsen har Forsyningstilsynet ved mail af 17. november 2020 (bilag 6 til Forsyningstilsynets afgørelse) og efterfølgende telefonmøde den 25. november 2020 (bilag 7 til Forsyningstilsynets afgørelse) anmodet Energinet om uddybende oplysninger vedrørende anmeldelsen.

Energinet har den 6. december 2020 anmeldt ændringer i den anmeldte metode vedrørende bl.a. tidsinddeling (sæsonbaseret) mv. (bilag 8 til Forsyningstilsynets afgørelse), som svar på Forsyningstilsynets anmodning af 17. november 2020.

Energinet har endvidere indsendt supplerende oplysninger på baggrund af spørgsmål fra Forsyningstilsynet affødt af tilsynets offentlige høring af anmeldelsen den 18. december 2020 (bilag 9 til Forsyningstilsynets afgørelse).

Energinet har endelig anmeldt ændringer til den anmeldte metode vedrørende metodens geografiske anvendelsesområde den 10. marts 2021 (bilag 10 til Forsyningstilsynets afgørelse)

BAGGRUND

Energinet er som transmissionssystemoperatør for det danske eltransmissionsnet bl.a. ansvarlig for, at der er balance mellem produktion og forbrug i det danske elsystem døgnet rundt. Energinet har også ansvaret for den danske elforsyningsikkerhed, hvormed forstås sandsynlighed for, at der er elektricitet til rådighed for forbrugerne, når den efterspørges. Energinet køber derfor systemydelser¹ for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet.

Det fremgår af lov nr. 704 af 8. juni 2018 om ændring af lov om elforsyning m.m. med ikrafttrædelse 1. juli 2018, at der skal ske en yderligere markedsgørelse af systemydelser, samt at Energinet skal udarbejde en årlig behovsvurdering herfor. Systemansvarsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 2245 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af transmissionsnettet af 29. december 2020) er udstedt med hjemmel bl.a. i de ændringer i lov om elforsyning, der skete ved den omtalte lov nr. 704 af 8. juni 2018. Energinet skal således så vidt muligt anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed.

Det fremgår af bemærkningerne til elforsyningsloven, at anvendelse af markedsbaserede metoder vil reducere Energinets behov for tvangsbaserede indgreb i elmarkedet i videst muligt omfang. Det fremgår yderligere, at markedsgørelse vil synliggøre behovet for disse egenskaber og ydelser og derved tiltrække eventuelle investeringer i eksisterende el-produktions- eller forbrugsanlæg til at omfatte de nødvendige egenskaber eller til investering i nye forbrugs- og produktionsanlæg, der kan levere de efterspurgte ydelser.

Energinet skal efter elforsyningsloven sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på langt sigt ved i videst muligt omfang at skabe rammer for transparente, ikke-

¹ Systemydelser er nærmere omtalt i afsnittet "Energinets indkøb af systemydelser" side 6

diskriminerende og teknologineutrale markeder. Videre skal Energinet anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, som Energinet bruger til at udføre sit hverv som systemansvarlig virksomhed.

Det fremgår yderligere af elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen, at Energinet skal anvende reguleret pris til betaling for ydelser til opretholdelse af niveauet for forsyningssikkerhed, når der kun er én virksomhed, der tilbyder en ydelse.

Det følger af systemansvarsbekendtgørelsen, at en reguleret pris skal fastsættes så den:

1. Så vidt muligt modsvarer den betaling, der ville være opstået ved konkurrence.
2. Så vidt muligt tager udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode.
3. Ikke kan være lavere end omkostningerne ved at levere ydelserne, fastsat efter cost plus metoden².

En reguleret pris fastlægges som en historisk pris, hvis der eksisterer en historisk pris for en sammenlignelig ydelse i en sammenlignelig tidsperiode, der er opstået i et marked, hvor der har været konkurrence. Det betyder, at der kan fastsættes en historisk pris, hvor en given ydelse historisk har været udbudt, og hvor der har været mere end én byder i udbuddet.

Der kan ikke fastsættes en historisk pris, hvis en ydelse ikke tidligere har været udbudt og dermed konkurrenceudsat. I disse tilfælde vil en reguleret pris være lig cost plus prisen fastsat efter den særkilte metode for cost plus prissætning for systemydelser.

Det følger yderligere af systemansvarsbekendtgørelsen, at hvis den historiske pris er lavere end de dokumenterbare omkostninger ved at levere ydelserne, vil afregning i stedet skulle ske til cost plus i overensstemmelse med metoden for cost plus prissætning for systemydelser.

Det bemærkes, at selv om cost plus prissætning erstatter reguleret pris baseret på historiske priser i de ovennævnte tilfælde, er der tale om to forskellige metoder, der indholdsmæssigt og beregningsmæssigt ikke er forbundne. Det er også baggrunden for, at Energinet har anmeldt to forskellige metoder til Forsyningstilsynet, og at Forsyningstilsynet behandler disse særkilt.

ENERGINETS INDKØB AF SYSTEMYDELSER

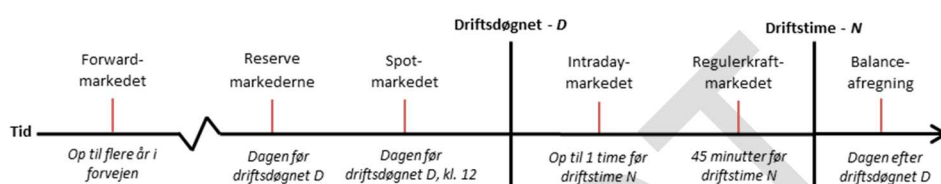
Elmarkedet er opdelt i en række (handels)vinduer frem mod driftstimen, dvs. timen for forbrug. Når driftstimen starter, overtager Energinet som transmissionssystemoperatør (TSO) ansvaret for at håndtere eventuelle ubalancer ved at aktivere reserver.

² Energinet har den 8. november 2020 anmeldt en særkilt metode for en cost plus metode. Metodeanmeldelsen er under behandling i Forsyningstilsynet, og der vil blive truffet en særkilt afgørelse om godkendelse.

For at sikre elsystemets stabilitet er det afgørende, at der hele tiden er balance mellem produktion og forbrug. Frem mod driftstimen kan der opstå ubalancer i forhold til de produktionsplaner, som markedsaktørerne har indsendt til Energinet. Ændringer i forbrug og produktion påvirker således balancen i systemet og forårsager frekvensafvigelser i elnettet.

Elmarkederne, herunder handelsvinduerne, fremgår af figur 1 herunder.

FIGUR 1 | ELMARKEDERNE

Systemydelser er opdelt i reserver (kapacitet og energi) og systembærende egenskaber – for at kompensere for ubalancer, som det ikke har været muligt for aktørerne at af-dække i markedet forinden, dvs. intraday-markedet, eller for ubalancer opstået på grund af uforudsigelige hændelser.

Reserver opdeles i reservekapacitet og reserveenergi. Førstnævnte sikrer rådigheden af kapacitet, mens reserveenergien angår selve aktiveringen af reserven. Reservekapacitet indkøbes således for at opretholde sikker drift af elsystemet, så Energinet har sikkerhed for, at de nødvendige ressourcer er til rådighed, når behovet opstår.

Systembærende egenskaber bruges som en samlebetegnelse for en række forskellige ydelser, herunder kritiske egenskaber. Begrebet systembærende egenskaber er ikke egentligt defineret, men traditionelt forstås systembærende egenskaber som:

- Inerti,
- Spændingsregulering og
- Kortslutningseffekt.

Kritiske egenskaber kan i nogen grad sidestilles med Ikke-Frekvens Systemydelser IFSY (eng: non-frequency ancillary services) og kan traditionelt forstås som:

- Effektilstrækkelighed,
- Nettilstrækkelighed og
- Øvrige Kritiske Egenskaber.

Energinet skal hvert år opgøre det samlede behov for reserver og balanceringsydelser. Det opgøres i rapporten "Behovsvurdering for systemydelser"³. Rapporten indeholder også oplysninger om, hvilke ydelser der er markedsgjort, og hvordan de bidrager til el-systemet.

Energinet har i dag markedsgjort alle ydelser bortset fra kontinuert spændingsregulering i normaldrift, hvor Energinet har oplyst, at man forventer at anmelde en metode for dette marked ultimo 2020/primus 2021.

Energinet har i sin anmeldelse af metoden for reguleret pris oplyst en historisk pris fra 2019 for følgende markeder:

- mFRR kapacitet op,
- DK1 og DK2 aFRR kapacitet
- FCR op og ned
- FCR-D
- Dødstartsreserve, DK1 og DK

Energinet har oplyst, hvad den historiske pris på de anførte markeder er for 2021 baseret på 2020 priser. De historiske priser fremgår af tabel 1.

³ Den seneste rapport "Behovsvurdering for systemydelser 2021" kan findes her: <https://energinet.dk/EI/Systemydelser/Projekter-og-samarbejde/Markedsgoerelse-og-behovsvurdering>.

TABEL 1 | HISTORISKE PRISER GÆLDENDE FOR 2021 BASERET PÅ 2020 PRISER

Ydelse [enhed]	Historiske priser fra 2020			
	Vinter	Forår	Sommer	Efterår
mFRR opreguleringskapacitet i DK1 [DKK/MW/time]	24,33	2,12	7,19	3,75
mFRR opreguleringskapacitet i DK2 [DKK/MW/time]	473,11	56,53	293,92	1192,11
aFRR kapacitet [DKK/MW/time]	306,67	404,33	404,00	299,33
FCR op [DKK/MW/time]	179,67	297,67	463,67	286,33
FCR ned [DKK/MW/time]	83,67	147,33	55,67	46,67
FCR-D [DKK/MW/time]	117,69	75,86	147,09	94,53
	Hele året	Kommentarer		
Dødstartsreserve DK1 [DKK/år]	18.000.000	Kilde: Længerevarende reserveaftaler		
Dødstartsreserve DK2 [DKK/år]	-	<i>Der findes ikke en historisk pris de seneste 4 år, der kan anvendes som reguleret pris. Der er indgået en aftale for 2021-2024, hvor prisen er opstået under konkurrence.</i>		

Kilde: Energinet.

Tabellen omfatter ikke priser for følgende:

FFR er et nyt marked, hvor de første indkøb er foretaget i 2020. Der findes derfor ikke en historisk pris for 2019, men ved opgørelsen af priser gældende for 2021, vil FFR fremgå med en historisk pris.

aFRR blev i perioden 2015-2019 indkøbt fra Norge via Skagerrak. Der blev derfor kun indkøbt aFRR kapacitet i DK1, når Skagerrak var ude enten pga. fejl eller revision. Opgørelsen er derfor baseret på data for månederne januar til og med oktober 2020. Ved opgørelsen af priser gældende for 2021, vil der ligeledes blive anvendt den historiske pris for månedsindkøb foretaget i DK1 i 2020.

Regulerkraft dækkes via indkøb på det fælles nordiske marked. Energinet opererer ikke med prognoser for regulerkraft, og det er derfor ikke muligt at opgøre et behov for regulerkraft.

Specialregulering forekommer, når Energinet foretager en specifik udvælgelse af regulerkraftbud til op- eller nedregulering uden hensyntagen til den normale prisrækkefølge. Afregningen sker til den tilbudte pris (pay-as-bid). Specialregulering kan også anvendes i tilfælde af afhjælpende tiltag og dermed være reguleret efter elforsyningslovens § 27 c, stk. 2, der skal afregnes efter metoden for cost plus.

Markedet for kontinuert spændingsregulering i normaldrift er endnu ikke etableret. Energinet forventer at anmelde en metode for dette marked samt en separat reguleret pris for dette særlige marked. De øvrige markeder har alle været udbudt under konkurrence, hvorfor det vil være muligt at udregne en reguleret pris på baggrund af historiske markedspriser.

Energinet indkøber spændingsregulering ad hoc ved behov. Dette behov opstår typisk pga. revisioner i nettet eller på transformerstationer. Spændingsregulering indkøbes typisk som driftsklare anlæg eller anlæg i drift. Der eksisterer ikke en historisk pris i DK2 for denne type udbud, mens der har været en enkelt konkurrencesituation i DK1 i 2019.

ANMELDELSENS INDHOLD

Den anmeldte metode vil være gældende for udregning af priser for hvert af de eksisterende elmarkeder, som Energinet indkøber systemydelser på. Energinets beregninger af den regulerende pris vil tage udgangspunkt i samme metode, men vil blive baseret på priserne for de enkelte ydelser/markeder. Det vil sige, at metoden er den samme for de forskellige markeder, men de konkrete regulerede priser, der beregnes, vil være forskellige for hvert marked.

Energinet vurderer, at metoden vil kunne anvendes på alle eksisterende markeder og forventer også, at den generelt vil kunne anvendes på kommende markeder. Energinet vil dog vurdere konkret i hvert enkelt tilfælde, om der vil være behov for en særskilt metode for reguleret pris på kommende markeder – eksempelvis et investeringssignal til afhjælpning af et kapacitetsbehov på det pågældende marked. Energinet har f.eks. oplyst, at Energinet vil anmelde særskilt metode for reguleret pris for kontinuert spændingsregulering i normaldrift.

Anvendelsesområde

Det fremgår af Energinets anmeldelse, at metoden for reguleret pris vil blive anvendt, når der kun er én tilbudsgiver, der tilbyder den udbudte ydelse til opretholdelse af det fastsatte niveau for forsyningssikkerhed, hvilket følger ordlyden i elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1. Hvis der er mere end én byder, vil der således blive afregnet til markedspris (dvs. den tilbudte pris i udbuddet).

Hvis de indkomne bud ikke dækker det udbudte behov, vil Energinet købe de tilbudte mængder, hvis det er teknisk muligt at opdele det samlede behov. Dette kan i nogle tilfælde være muligt, for eksempel ved at erstatte en andel af det først beregnede behov gennem øget beredskab. I en situation hvor Energinet ikke kan dække hele sit behov, vil de indkøbte delmængder blive afregnet til reguleret pris, hvis der kun er én byder. Hvis der er mere end én byder, vil der blive afregnet til markedsprisen.

Metoden vil blive anvendt for alle Energinets indkøb af systemydelser – inkl. balance-reserver, leveringsevnekontrakter og kritiske egenskaber i alle de eksisterende markeder. Energinet vil i hvert enkelt tilfælde vurdere, om metoden vil være anvendelig på potentielle kommende markeder, som ovenfor nævnt med hensyn til en kommende anmeldelse af en særskilt metode for reguleret pris for kontinuert spændingsregulering i normaldrift. Forsyningstilsynet lægger derfor til grund, at den anmeldte metode vil finde anvendelse på eksisterende og kommende nye markeder, medmindre Energinet anmelder en særskilt metode for et nyt marked.

Beregning af reguleret pris baseret på historiske priser

Efter systemansvarsbekendtgørelsen skal en reguleret pris for en given ydelse beregnes ud fra historiske markedspriser i en sammenlignelig periode.

Sammenlignelig periode og ydelse

Efter den anmeldte metode vil Energinet fastsætte en historisk pris pr. produktenhed pr. tidsenhed for ét år ad gangen for hver ydelse, der har været indkøbt i et konkurrenceudsat marked. Denne pris vil være den regulerede pris for den pågældende ydelse i det følgende år.

Den historiske pris vil blive fastsat per budområde (DK1 og DK2), svarende til den budområdeinddeling der er, eller har været, i det konkurrenceudsatte marked for den pågældende ydelse. Det betyder, at Energinet ikke sammenlægger eksisterende markedsområder i fastlæggelsen af en reguleret pris. Hvis en geografisk markedsopdeling er ophørt i det konkurrenceudsatte marked, vil dette også blive lagt til grund for historisk pris. Hvis der indføres nye markedsopdelinger, vil den historiske pris tilsvarende kunne dannes på grundlag af den tidligere markedsopdeling, ind til der foreligger tilstrækkelige historiske prisdannelser (mindst 3) i den nye opdeling til, at der vil kunne fastsætte en historisk pris.

Energinet har fastsat den sammenlignelige periode til ét år som udgangspunkt i anmeldelsen.

Forsyningstilsynet har været i dialog med Energinet om den anmeldte metodes fastlæggelse af "sammenlignelig periode". Det er sket med henblik på at undersøge, om der kan etableres en mere præcis fastlæggelse heraf, så der sikres den bedst mulige overensstemmelse mellem de enkelte produkter/ydelsers tidsenheder og fastlæggelsen af reguleret pris for de pågældende produkter.

Energinet har i notat af 6. december 2020 oplyst, at Energinet har lagt vægt på, at metoden skal være gennemskelig, simpel og let for markedsaktørerne selv at regne ud. Energinet har også lagt vægt på, at det seneste år er en sammenlignelig tidsperiode eftersom priserne udvikler sig løbende fra år til år, og at man derfor ikke bør bevæge sig for langt tilbage historisk, når priserne beregnes. Samtidig bør der være en vis volumen i datasættet for at give retvisende priser.

Den anmeldte metode tager dog ikke højde for sæsonvariation i priserne. Der er således som udgangspunkt højere priser på nogle systemydelser om sommeren end om vinteren. Det kan medføre, at en reguleret pris bliver "for høj" om vinteren og "for lav" om sommeren, hvis der anvendes et årsgennemsnit.

Energinet har derfor, jf. bilag 8, anmeldt forslag til en finere inddeling i tidsperioder med henblik på at opnå en større sammenlignelighed mellem de enkelte tidsperioder, således at der fastsættes 4 perioder á 3 måneder for kontinuerte indkøb af frekvensrelaterede ydelser (FFR, FCR, aFRR og mFRR):

- Vinter: december, januar, februar
- Forår: marts, april, maj
- Sommer: juni, juli, august
- Efterår: september, oktober, november

I forhold til ydelser der indkøbes efter behov, finder Energinet, at en tidsperiode som minimum bør indeholde en periode på 6 måneder for at sikre størst mulighed for at kunne fastsætte en reguleret pris baseret på historiske data. Energinet foreslår således følgende inddeling:

- Vinter: oktober, november, december, januar, februar marts
- Sommer: april, maj, juni, juli, august, september

Den anmeldte reviderede tidsinddeling vil sikre, at sæsonvariationerne vil blive reflekteret i den regulerede pris. Der vil fortsat kunne være stor forskel fra år til år, der vil kunne medføre væsentlige ændringer i priserne.

Forsyningstilsynet har endvidere anmodet Energinet om at se nærmere på fastlæggelsen af "sammenlignelig ydelse". Hensigten var at se, om der er ydelser, der kunne indgå i en fælles fastsættelse af en reguleret pris baseret på et bredere datagrundlag.

Energinet oplyser i notat af 6. december 2020 (jf. bilag 8), at årsagen til, at der bør fastsættes en reguleret pris for hver enkelt ydelse (FFR, FCR, aFRR og mFRR) er, at der er stor forskel på, hvor hurtigt og hvor længe ydelserne skal leveres og dermed deres tekniske egenskaber. Jo hurtigere en ydelse skal leveres, jo større krav stiller dette til ydelsen, og dermed er den som udgangspunkt forbundet med højere omkostninger. En tommelfingerregel er, at jo tættere på driftsøjeblikket en ydelse skal leveres, jo dyrere er den pr. enhed.

Den anmeldte metode dækker også indkøb, der ikke købes kontinuert, men i situationer hvor der opstår specifikke behov, f.eks. i forbindelse med revisioner af et kraftværk, hvorved udbuddet af den ydelse, som kraftværket leverer, kan blive reduceret. I disse situationer indkøbes ydelser kun efter behov, og der vil derfor som udgangspunkt være et mindre datagrundlag for beregning af en reguleret pris.

Energinet foreslår (jf. bilag 8), at der skabes en reguleret pris for ydelserne effekttilstrækkelighed og nettilstrækkelighed. Ydelserne er grundlæggende ens, uanset at Energinet indkøber ydelserne for at sikre tilstrækkelig effekt eller sikre tilstrækkeligt net. I begge tilfælde vil et behov blive dækket ved manuelle reserver, dvs. regulerkraftudbud (effekt) eller ved specialregulering (net). Når der er tale om et lokalt behov, er Energinets krav til de to ydelser identiske, hvorfor prissætningen grundlæggende bør være den samme. Ved at beregne en fælles reguleret pris for disse to ydelser, vil der potentielt kunne være

en større datavolumen til at fastsætte en reguleret pris, der som udgangspunkt vil blive mere retvisende.

Historisk pris

I den anmeldte metode vil den historiske pris blive dannet på baggrund af et gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning i de ovenfor anførte reviderede tidsperioder for henholdsvis kontinuerede indkøb og indkøb efter behov.

Det vil sige, at hvor markedet er pay-as-bid afregnet, vil den historiske pris være et vægtet gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den gældende ydelse i den markedet gældende tidsopløsning i det forudgående år. Hvor markedet er pay-as-clear afregnet, vil den historiske pris være et vægtet gennemsnit af de markedsfastsatte marginalpriser for den gældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning i det forudgående år.

Det bemærkes i relation til anvendelsen gennemsnittet af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse, at Energinets behovsvurdering for systemydelser fra november 2020 og oplysninger fra Energinet vedrørende behov og kapacitet, jf. bilag 1 med tilhørende bilag, ikke viser en generel kapacitetsmangel på de markeder, hvor den anmeldte metode vil finde anvendelse.

Grundlaget for en reguleret pris skal efter metoden være mindst tre prisobservationer på det pågældende konkurrenceudsatte marked inden for et år. Hvis der ikke foreligger mindst tre prisobservationer på det pågældende marked de forudgående 12 måneder, vil Energinet anvende priser så langt tilbage, at der netop er tre prisobservationer (maksimalt 4 år tilbage) til beregning af den historiske pris. Hvis der ikke er tre historiske prisobservationer i perioden, vil Energinet anvende det antal historiske prisobservationer, der er tilgængelige på det pågældende marked over en fireårig periode.

SAGENS PARTER

I forbindelse med sagens behandling hos Forsyningstilsynet, har tilsynet vurderet, hvem der kan anses som part(er) i sagen. Forsyningstilsynet anser Energinet Elsystemansvar A/S (CVR nr. 39314959) som part i sagen i forvaltningsretlig forstand, idet Energinet Elsystemansvar A/S som led i varetagelsen af sit ansvar for forsyningssikkerheden har anmeldt en metode for reguleret pris for systemydelser.

Forsyningstilsynet lægger i den sammenhæng til grund, at Myndighedsenheden hos Energinet, som er en del af Energinets koncern-moderselskab som selvstændig offentlig virksomhed (SOV) (CVR nr. 28980671), er partsrepræsentant for Energinet Elsystemansvar.

PARTSHØRING OG OFFENTLIG HØRING

OFFENTLIG HØRING AF ENERGINETS ANMELDELSE

Energinet har haft et udkast til anmeldelse i offentlig høring for perioden 20. februar 2020 til 20. april 2020. Dansk Fjernvarme, Dansk Energi og Ørsted afgav høringssvar, som Energinet har kommenteret i et høringsnotat af 16. juni 2020. Høringsnotat samt høringssvar er vedlagt som bilag til bilag 1.

Forsyningstilsynet har haft Energinets anmeldelse i offentlig høring i perioden 7. juli 2020 til 28. august 2020 og modtog høringssvar fra Ørsted (bilag 2 til Forsyningstilsynets afgørelse) og Dansk Energi (bilag 3 til Forsyningstilsynets afgørelse).

PARTSHØRING OG OFFENTLIG HØRING AF UDKAST TIL AFGØRELSE

Forsyningstilsynet har haft udkast til afgørelse i partshøring og offentlig høring for perioden XXX til XXX.

Der er indkommet høringssvar XXXX

RETSGRUNDLAG

ELFORSYNINGSLOVEN (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 119 AF 06/02/2020)

Elforsyningslovens § 1, stk. 1 og 2, angiver, at lovens formål er bl.a. at sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og skabe konkurrence på markeder:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til elforsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Det fremgår af elforsyningslovens §27 a, at Energinet anvender reguleret pris i situationer, hvor der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed:

§ 27 a. Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Stk. 2. Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed anvender Energinet markedsbaserede metoder. Er der kun én virksomhed, der tilbyder ydelser omfattet af 1. pkt., anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser.

I de specielle bemærkninger til § 27 a, stk. 2, 2. pkt., hedder det:

Det følger videre af den foreslåede § 27 a, stk. 2, 2. pkt. at hvis der kun er en virksomhed, der tilbyder ydelser omfattet af 1. pkt., skal Energinet anvende regulerede priser til betaling for ydelser. Med andre ydelser forstås ydelser og tjenester, der sikrer, at de kritiske egenskaber er til stede i systemet, herunder spændingsregulering, inert, kortslutningseffekt og dødstart.

Det følger af det foreslåede 2. pkt., at hvis Energinet konstaterer, at der kun er en byder, skal der anvendes regulerede priser. Det forudsættes derved, at Energinet på baggrund af et udbud, skal kunne konstatere, at der kun er en enkelt virksomhed, der tilbyder ydelsen, og i dette tilfælde skal der anvendes regulerede priser.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre retvisende prissignaler med henblik på at skabe rammer for et ikke-diskriminerende, teknologineutralt marked, samt derved at sikre langsigtet samfundsøkonomisk optimal anskaffelse af ydelserne. Energinet skal således i videst muligt omfang anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af de ydelser, der i dag anskaffes for at sikre elforsyningsikkerheden. Energinet skal gennem langsigtede udmeldinger om behov skabe grundlag for, at der skabes mulighed for konkurrence og derved markedsbaseret indkøb. Endvidere skal definitionen af de ydelser og produkter, der efterspørges, understøtte, at flest mulige aktører kan byde på produkterne, og at der skabes transparens i de kort- og langsigtede behov. I det omfang der ikke er baggrund for et indkøb gennem markedsbaserede metoder af det efterspurgte produkt, dvs. hvis der kun er en virksomhed, der byder, og det konkluderes, at en ændret definition af produktet ikke kan skabe markedsgrundlag, skal Energinet i medfør af den foreslåede bestemmelse fastsætte en reguleret pris. En sådan situation kan for eksempel optræde ved meget lokalt behov for visse ydelser. Med reguleret pris forstås en pris, der så vidt muligt afspejler den pris, der ville være opstået på et konkurrencemarked for det nødvendige produkt.

Baggrunden for den foreslåede ændring er et ønske om retvisende og transparente prissignaler i elmarkedet, der synliggør behovet for og værdien af de nødvendige egenskaber til at sikre elforsyningsikkerheden. Konkurrence og regulerede priser der efterligner markedspriser sikrer en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser og understøttelse af innovation. Retvisende prissignaler skal sikre, at markedet også i 2030 kan levere elforsyningsikkerhed i et energisystem med 50 pct. vedvarende energi. Der er behov for gennemsigtighed af de behov og den værdi, der er for de forskellige ydelser til at understøtte elforsyningsikkerheden, så der skabes grundlag for et investeringsincitament til at sikre tilvejebringelsen af disse produkter fremadrettet. Anvendelse af markedsbaserede metoder vil i videst muligt omfang reducere Energinets behov for tvangsbaserede indgreb i elmarkedet. Samtidig synliggøres behovet, således at det kan tiltrække eventuel investering i eksisterende el-produktions- eller forbrugsanlæg til at omfatte de nødvendige egenskaber, eller til investering i nye forbrugs- og produktionsanlæg, der kan levere de efterspurgte ydelser.

Ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om bl.a. regulerede priser i medfør af den foreslåede § 27 d, stk. 1, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 24, og bemærkningerne hertil.

Det fremgår af elforsyningslovens § 27, d, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om Energinets opfyldelse af kravene i § 27 a og § 27 c stk. 2.

§ 27 d. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om indhold og udførelse af de opgaver, som påhviler Energinet i medfør af §§ 27 a og 27 c.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Energinet skal iværksætte nærmere an givne foranstaltninger, hvis disse foranstaltninger anses for nødvendige for at opretholde en tilstrækkelig elforsyningsikkerhed. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at foranstaltningerne skal iværksættes efter udbud eller anden gennemsigtig og ikkediskriminerende procedure.

I de specielle bemærkninger til elforsyningslovens § 27 d er anført:

Energi- forsynings- og klimaministeren vil endvidere kunne fastsætte nærmere regler om den foreslåede bestemmelse i § 27 a, stk. 2, 1. pkt., som fastslår, at Energinet ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, anvender markedsbaserede metoder.

Der forventes således fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om, at ydelser til sikring af niveauet for elforsyningsikkerhed i videst mulig omfang skal efterspørges i transparente og ikke-diskriminerende udbud. Der forventes endvidere fastsat regler om reguleret pris, som Energinet i medfør af det foreslåede § 27 a, stk. 2, 2. pkt. skal fastsætte, hvis der kun er en enkelt virksomhed, der tilbyder ydelser til brug for opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed. Der forventes fastsat regler om, at den regulerede pris i størst muligt omfang bør modsvare den betaling, der ville have været opstået ved konkurrence. Den regulerede pris bør så vidt muligt fastsættes på baggrund af historiske markedspriser for den efterspurgte ydelse. Betalingen kan dog ikke være lavere end de påviselige omkostninger ved at levere ydelser, dvs. cost+.

Der forventes også fastsat regler om, at Energinet skal sikre størst mulig transparens omkring omfanget og prisen af de efterspurgte produkter, for eksempel ved at anvende transparente udbud, dog under hensyn til konkurrencemæssig fortrolighed. Endvidere forventes fastsat regler om, at Energinet skal udmelde behovet og betale for ydelserne i enheder, der understøtter konkurrencen på markeder, både i tid og omfang. Energinet vil i medfør af bekendtgørelsen skulle fastsætte en metode til prisfastsættelse af den regulerede pris, som skal godkendes af Energitilsynet i medfør af § 73 a i lov om elforsyning.

Det følger af elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

Stk. 2 Energinet skal udføre følgende opgaver:

[...]

16) Anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

Elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, blev indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 494 af 9. juni 2004 og angår Forsyningstilsynets godkendelse af Energinets metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende transmissions- og distributionsnet:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

LOV OM FORSYNINGSTILSYNET (LOV NR. 690 AF 8. JUNI 2018)

§ 1 i Lov om Forsyningstilsynet fastsætter lovens formål og anvendelsesområde:

§ 1. Forsyningstilsynet skal sikre et stærkt og effektivt til- syn med forsyningssektorerne. Forsyningstilsynet skal navnlig sikre forbrugernes interesser i forsyningssektorerne ved at arbejde for høj effektivitet, lavest mulige forbrugerpriser på kort og lang sigt, en sikker og stabil forsyning samt en omkostningseffektiv teknologisk udvikling og en omkostnings- effektiv grøn omstilling.

Stk. 2. Forsyningstilsynet skal tilrettelægge sin drift og opgavevaretagelse med henblik på

- 1) at varetage administrationen af reguleringen og tilsynet med forsyningssektorerne effektivt i overensstemmelse med sektorlovgivningen,*
- 2) at analysere og overvåge forsyningssektorerne med henblik på at skabe gennemsigthed i disse forsyningssektorer,*
- 3) at bidrage til, at reguleringen for forsyningssektorerne fremmer de målsætninger, som er fastlagt i sektorlovgivningen og giver stabile rammebetingelser for forsyningsvirksomhederne, og*
- 4) at skabe effektive integrerede markeder for forsyning i overensstemmelse med national lovgivning og EU-regulering.*

LOV OM ENERGINET (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 118 AF 06/02/2020, JF LOV OM ÆNDRING AF LOV OM ENERGINET, LOV OM ELFORSYNING OG LOV OM NATURGASFORSYNING (LOV NR 2211 AF 29/12/2020))

§ 2, stk. 1 i Lov om Energinet angår Energinets formål:

§ 2. Energinets formål er at eje, drive og udbygge overordnet energiinfrastruktur og varetage opgaver med sammenhæng hertil og herved bidrage til udviklingen af en klimaneutral energiforsyning. Energinet skal varetage hensyn til forsyningsikkerhed, klima og miljø samt sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene og effektivitet i sin drift.

SYSTEMANSVARSBEKENDTGØRELSE (BEKENDTGØRELSE OM SYSTEMANSVARLIG VIRKSOMHED OG ANVENDELSE AF ELTRANSMISSIONSNETTET M.V., BEK NR. 2245 AF 29/12/2020)

Det fremgår af systemansvarsbekendtgørelsens § 19, at Energinet skal anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, samt skabe rammer for transparente, ikke-diskriminerende og teknologineutrale markeder med henblik på omkostningseffektivitet:

§ 19. Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, anvender Energinet markedsbaserede metoder, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning.

Stk. 2. Kravet i stk. 1 om anskaffelse af energi og andre ydelser via markedsbaserede metoder, finder ikke anvendelse på:

- 1) ydelser der dækkes via fuldt integrerede netkomponenter,*
- 2) på ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser, hvis Forsyningstilsynet har meddelt fritagelse herfra, jf. § 20, eller*
- 3) på andre ydelser, som ikke er mulige at markedsføre, og som ikke er ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser eller balanceringsydelser.*

Stk. 3. Energinets anskaffelse af energi og andre ydelser skal svare til behovet angivet i en begrundet behovsvurdering udarbejdet i medfør af § 21.

Stk. 4. Energinet skal sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på lang sigt ved i videst mulig omfang at skabe rammer for transparente, ikke-diskriminerende og teknologineutrale markeder.

Systemansvarsbekendtgørelsens § 22 angiver, at Energinet definerer og eventuelt efterfølgende ændrer rammerne for anskaffelse af en efterspurgt ydelse for at skabe konkurrence:

§ 22. Energinet gennemfører en proces der sikrer, at virksomheder, der ønsker at levere en efterspurgt ydelse, opfylder de fastsatte krav for levering af ydelsen på leveringstidspunktet.

Stk. 2. Energinet definerer rammer for anskaffelse af ydelser i en nærmere bestemt enhed, tidsrum og område med udgangspunkt i det samlede behov, jf. § 21.

Stk. 3. Såfremt ingen eller kun én virksomhed kan tilbyde en efterspurgt ydelse, skal Energinet vurdere, om definitionen af rammerne for anskaffelse af ydelsen, jf. stk. 2, eller de fastsatte krav, jf. stk. 1, kan ændres, med henblik på at flere virksomheder kan tilbyde den efterspurgte ydelse i overensstemmelse med § 19, stk. 4.

Systemansvarsbekendtgørelsens § 24 henviser til elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, om anvendelse af regulerede priser, der skal modsvare en konkurrencebaseret pris, tage udgangspunkt i de historiske markedspriser og ikke være lavere end cost plus-prisen:

§ 24. Når der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser, jf. § 27 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Stk. 2. Energinet udarbejder en eller flere metoder til beregning af den regulerede pris. Udgangspunktet for metoden eller metoderne er følgende:

- 1) Prisen skal så vidt muligt modsvare den betaling, der ville have været opstået ved konkurrence.*
- 2) Prisen skal så vidt muligt tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode.*
- 3) Betalingen bør ikke være lavere end de dokumenterbare omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost plus-metoden, jf. § 26.*

Stk. 3. Energinet anmelder metoden for den regulerede pris til Forsyningstilsynet til godkendelse i overensstemmelse med § 73 a i lov om elforsyning.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Forsyningstilsynet skal i den foreliggende sag vurdere, om Energinets anmeldelse af en metode for reguleret pris, oprindeligt anmeldt den 16. juni 2020 og med efterfølgende justeringer anmeldt 6. december 2020 og 11. marts 2021, kan godkendes.

VURDERINGSGRUNDLAGET

Det følger af systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, at Energinet anmelder metoden for den regulerede pris til Forsyningstilsynet til godkendelse i overensstemmelse med § 73 a i lov om elforsyning,

Energinet skal så vidt muligt anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, jf. 27 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning og § 19, stk. i systemansvarsbekendtgørelsen. Efter elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, skal Energinet anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, Energinet anvender til at udføre sit hverv.

Forsyningstilsynet har i tidligere sager, hvor tilsynet har skullet vurdere, om Energinets metoder for indkøb af energi og andre ydelser til opretholdelse af systemsikkerheden kunne godkendes efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, materielt vurderet, om disse metoder var markedsbaserede, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, jf. elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., sammenholdt med elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16.

Når det gælder den anmeldte metode for reguleret pris, vil Forsyningstilsynet skulle vurdere metodens markedsmæssighed ved inddragelse af de kriterier, der omhandler reguleret pris, og som er indeholdt i elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen

Det fremgår således af § 27 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om elforsyning, at Energinet anvender regulerede priser i situationer, hvor der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed.

Systemansvarsbekendtgørelses § 24, stk. 1, henviser til elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt. om anvendelse af regulerede priser. Det fremgår af systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, at den regulerede pris så vidt muligt skal modsvare en konkurrencebaseret pris, så vidt muligt skal tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for sammenlignelige tidsperioder og ydelser, ligesom betalingen ikke *"bør være lavere end de dokumenterbare omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost plus-metoden, jf. [systemansvarsbekendtgørelsens] §24"*.

På baggrund af ovenstående vil Forsyningstilsynet vurdere metoden for reguleret pris materielt efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt. og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1-2.

Videre vil Forsyningstilsynet materielt skulle vurdere, om metoden for reguleret pris lever op til kriterierne om gennemsigtighed og ikke-diskrimination som fastsat i elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16. Metoden for reguleret pris er således en metode, som Energinet anvender ved anskaffelse af den energi, som Energinet anvender til at udføre sit hverv.

VURDERING AF METODEN EFTER ELFORSYNINGSLOVENS § 27 A, STK. 2, 2. PKT. OG SYSTEMANSVARSBEKENDTGØRELSENS § 24, STK. 1-2.

På baggrund af kravene til metoden for reguleret pris i systemansvarsbekendtgørelsens § 24 vil Forsyningstilsynet i det følgende vurdere den anmeldte metode i forhold til følgende:

- Anvendelsesområdet for reguleret pris, jf. elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt. og § 24, stk. 1, i systemansvarsbekendtgørelsen.
- Metodens fastlæggelse af historiske pris, jf. § 24, stk. 2, nr. 2, i systemansvarsbekendtgørelsen.
- Metodens fastlæggelse af sammenlignelige ydelser og tidsperioder.

ANVENDELSESOMRÅDE FOR REGULERET PRIS

Den anmeldte metode finder anvendelse, når der ved et udbud kun er én virksomhed, der tilbyder den udbudte ydelse til opretholdelse af forsynings sikkerheden, dvs. ydelserne mFRR, aFRR, FCR, FCR-D FFR og dødstartsreserver.

Én bydende

Forsyningstilsynet bemærker, at anvendelsen af reguleret pris først kan komme på tale i en situation med kun én byder, når Energinet har vurderet, om en ændring af definitionen af rammerne for anskaffelsen af en ydelse kan få flere virksomheder til at tilbyde den efterspurgte ydelse, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Det fremgår af elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, at reguleret pris finder anvendelse, når der kun er én virksomhed, der tilbyder Energinet energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed.

I forbindelse med såvel Energinets høring af udkastet til metoden som Forsyningstilsynets offentlige høring er der rejst spørgsmål vedrørende afgrænsning af anvendelsen af reguleret pris til situationer, hvor der kun er én bydende, jf. bl.a. bilag 2, Ørsteds høringssvar til Forsyningstilsynets offentlige høring.

Ørsted finder således, jf. bilag 2, at reguleret pris også bør kunne finde anvendelse i situationer, hvor udbuddet resulterer i en situation med residualmonopol (-er), dvs. en situation, hvor ingen af de indkomne bud kan undværes for at opfylde efterspørgslen. Energinet har i kommentarer til Ørsteds anbringende henvist til ordlyden i elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet vurderer indledningsvis, at Energinets fastlæggelse af anvendelsesområdet i forhold til residualmonopol følger ordlyden i elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Forsyningstilsynet udelukker imidlertid ikke, at elforsyningslovens § 27, a, stk. 2, 2. pkt., og systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1 kunne muliggøre en fortolkning, der udvider anvendelsesområdet for reguleret pris til at omfatte situationer med residualmonopol.

Tag f.eks. en situation, hvor Energinet efterspørger 100 MW af en given ydelse og modtager to bud på henholdsvis 60 MW og 40 W. I en sådan situation finder Forsyningstilsynet, at Energinet muligvis ville kunne anse den del af den efterspurgte ydelse, der kun er en virksomhed der tilbyder, som en selvstændig ydelse, hvorfor der muligvis ville kunne anvendes reguleret pris.

Forsyningstilsynet vurderer imidlertid også, at der, alt efter den konkrete situation og det konkrete residualmonopol, vil være en række forskellige forhold, der vil skulle afklares (bl.a. afregningsform for hhv. pay-as-bid og pay-as-clear markeder for alle bydende og residualmonopolisten(-erne) mv.), hvis der skal anvendes reguleret pris i situationer med residualmonopol. En sådan afklaring vil formentlig indebære, at Energinet vil skulle udvikle en (særskilt) metode for den konkrete anvendelse af reguleret pris ved residualmonopoler.

Det er næppe muligt på nuværende tidspunkt at sige med sikkerhed, hvilket omfang situationer med residualmonopol reelt vil have, og hvor et eventuelt problem med residualmonopol vil udmønte sig.

Forsyningstilsynet vil som led i sine overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede elmarkeder anmode Energinet om at afrapportere anvendelsen og erfaringerne med anvendelsen af reguleret pris, herunder situationer, hvor det har været nødvendigt at anvende historiske priser, der er mere end ét år gamle. Endvidere skal afrapporteringen omfatte oplysninger om, hvor ofte der har været situationer med residualmonopol og de nærmere omstændigheder ved disse. Afrapporteringen skal bl.a. indeholde oplysninger om omfanget af anvendelsen af reguleret pris, hvilke ydelser og markeder (f.eks. lokale markeder), der har været berørt og eventuelle oplysninger om konkrete forhold, der har påvirket konkurrencesituationen. Tilsvarende oplysninger skal afrapporteres vedrørende situationer med begrænset konkurrence/residualmonopol.

Forsyningstilsynet vil på baggrund af afrapporteringen vurdere den konkrete anvendelse af metoden for reguleret pris. F.eks. omfanget af situationer med residualmonopol, herunder om der er særlige markeder (f.eks. lokale udbud) eller ydelser, hvor situationer med residualmonopol opstår og omfanget af situationer, hvor det har været nødvendigt at anvende prisobservationer, der er mere end ét år gamle.

Energinets forpligtelse til at vurdere behovet for ændring af rammerne for anskaffelsen af ydelserne

Energinet skal efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, og systemansvarsbekendtgørelsens § 22, stk. 3., vurdere, om definitionen af rammerne for anskaffelse af ydelsen kan ændres med henblik på, at flere virksomheder kan tilbyde den efterspurgte ydelse, når ingen eller kun en virksomhed tilbyder den efterspurgte ydelse.

Baggrunden for Energinets markedsføring af tilvejebringelsen af disse ydelser er ønsket om skabe konkurrencebaserede markeder. Det sker med henblik på at sikre en langsigtet omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelserne samt sikre grundlaget for, at der skabes incitament for virksomheders deltagelse i disse markeder. Energinet har derfor et ansvar for at designe markeder/udbud på en sådan måde, at flest mulige virksomheder kan deltage i markederne. Et konkret udbud, der på forhånd kan forudses ikke at kunne gennemføres under konkurrence, lever ikke op til hensigten bag markedsføringen af Energinets anskaffelse af disse produkter/ydelser.

Forsyningstilsynet vurderer således, at Energinets forpligtelse efter elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen til markedsføring og til at understøtte et konkurrencemarked også indebærer en forpligtelse til at vurdere markedssituationen forud for et udbud. Det skal ske med henblik på at sikre, at det i den konkrete udbudssituation forudsætningsvis er muligt at gennemføre et udbud under konkurrence. Hvis dette vurderes ikke at være tilfældet, må Energinet revurdere udbuddet med henblik på at optimere dette i forhold til at kunne skabe konkurrence eller overveje andre tiltag.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at i en situation med residualmonopol(-er) er det afgørende, om de indkomne bud er baseret på en forventning om konkurrence om leverancen. Hvis markedsaktørerne har haft en forventning om konkurrence, vurderer Forsyningstilsynet, at de indkomne bud – uanset situationen med residualmonopol(-er) – vil afspejle en konkurrencesituation, og en situation med residualmonopol(-er) må antages ikke at have en priseffekt i forhold til de indkomne bud ved udbuddet.

Hvis Energinet *efter et udbud* konstaterer, at der foreligger en situation med residualmonopol, og Energinet ikke har kunnet forudse en sådan situation inden udbuddet, vurderer Forsyningstilsynet, at Energinet skal vurdere de indkomne bud i lyset af, om buddene umiddelbart bærer præg af at være afgivet under en forventning om residualmonopol/begrænset konkurrence. Er dette tilfældet, skal Energinet vurdere, om en ændring af udbuddets rammer og definitioner kan føre til, at et nyt udbud vil kunne øge udbuddet af den pågældende ydelse og dermed skabe konkurrence om hele leverancen eller dele deraf, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 22, stk. 3, og iværksætte et nyt udbud.

Geografisk anvendelsesområde

Forsyningstilsynet har i forbindelse med vurderingen af den anmeldte metode anmodet Energinet om yderligere oplysninger for afgrænsningen af det geografiske anvendelsesområde for reguleret pris. Energinet har på den baggrund anmeldt en ændring af den anmeldte metode, jf. bilag 10 til Forsyningstilsynets afgørelse.

Det fremgår af ændringen, at metoden vil blive anvendt ved Energinets køb af systemydelser, når der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelsen. Der er ingen geografisk begrænsning på anvendelsen.

Forsyningstilsynet vurderer, at anvendelsesområdet for anvendelsen af reguleret pris er i overensstemmelse med kravene i systemansvarsbekendtgørelsens § 24. Forsyningstilsynet lægger i den forbindelse til grund, at systemansvarsbekendtgørelsens krav om anvendelse af reguleret pris er rettet mod Energinet og Energinets betaling for systemydelser i en situation, hvor der kun er én, der tilbyder ydelsen. Der ligger således ikke begrænsninger i geografisk henseende i forhold til Energinets anvendelse af reguleret pris.

FASTLÆGGELSE AF HISTORISK PRIS

Udgangspunktet for fastsættelsen af en reguleret pris er, at en reguleret pris så vidt muligt modsvarer den betaling, der ville være opstået ved konkurrence, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2., nr. 1. Det følger endvidere af systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 2, at prisen så vidt muligt skal tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode.

Den anmeldte metode for reguleret pris tager udgangspunkt i en historisk pris, der dannes på baggrund af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning for henholdsvis kontinuerte indkøb og indkøb efter behov. Prisen udregnes som gennemsnittet af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning.

Metoden fastlægger endvidere, at der skal være mindst tre prisobservationer på det pågældende konkurrenceudsatte marked inden for et år. Er dette ikke muligt, anvendes der priser så langt tilbage, at der netop er tre prisobservationer (maksimalt 4 år tilbage). Er dette heller ikke muligt anvendes det antal historiske prisobservationer, der er tilgængelige på det pågældende marked over en fireårig periode.

Det fremgår endelig, at beregningen vil være uafhængig af om prisfastsættelsen er sket ved marginalpriser eller pay-as-bid. Er der afregnet til pay-as-bid, vil alle accepterede priser indgå i en vægtet beregning af den historiske pris.

Forsyningstilsynet konstaterer indledningsvis, at den anmeldte metode er i overensstemmelse med kravet i systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, idet en reguleret pris efter den anmeldte metode bygger på historiske markedspriser.

I relation til den konkrete udregning/fastsettelse af en reguleret pris vurderer Forsyningstilsynet, at anvendelsen af gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning ikke er i modstrid med

kravet i systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 1, om, at en reguleret pris så vidt muligt skal afspejle den betaling, der ville være opnået ved konkurrence.

Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at hvor markedet er pay-as-bid afregnet, vil den historiske pris være et vægtet gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den gældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning i det forudgående år. Hvor markedet er pay-as-clear afregnet, vil den historiske pris være et vægtet gennemsnit af de i markedet fastsatte marginalpriser for den gældende ydelse i den for markedet gældende tidsopløsning i det forudgående år.

Ørsted har i sit høringssvar gjort gældende, at en reguleret pris bør baseres på de højeste tilbudte priser for at afspejle knaphedssituationen ved det konkrete udbud og derved sende et investeringssignal til markedet, jf. bilag 2.

Forsyningstilsynet skal hertil bemærke, at den anmeldte metode for reguleret pris er en generel metode, der skal være gældende for en række forskellige markeder. På baggrund af Energinets behovsvurdering for systemydelser fra november 2020 og oplysninger fra Energinet vedrørende behov og kapacitet, jf. bilag 1 med tilhørende bilag, vurderer Forsyningstilsynet ikke, at der generelt er grundlag for at indbygge et særligt investeringssignal i en reguleret pris efter den anmeldte generelle metode for reguleret pris.

Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at systemansvarsbekendtgørelsen giver mulighed for, at Energinet kan anmelde flere metoder for reguleret pris, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1. Energinet har således mulighed for at anmelde særskilte metoder for reguleret pris for markeder, hvor der eksempelvis måtte være eller opstå et særligt behov for at tiltrække kapacitet, eller der er andre særlige forhold, der gør sig gældende. Det gælder både udviklingen på eksisterende markeder og etableringen af nye markeder – eksempelvis et kommende marked for kontinuert spændingsregulering i normaldrift som tidligere omtalt.

Efter Forsyningstilsynets vurdering vil et generelt investeringssignal i den generelle metode for reguleret pris kunne øge forbrugerpriserne også i tilfælde, hvor der ikke er en generel kapacitetsmangel på et marked. Det er efter forsyningstilsynets vurdering hverken i overensstemmelse med formålet med elforsyningsloven eller med formålet i lov om Forsyningstilsynet. Elforsyningslovens formål er således bl.a. at sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet, jf. elforsyningslovens § 1, stk. 1, og Forsyningstilsynet skal navnlig sikre forbrugernes interesser i forsyningssektorerne ved at arbejde for høj effektivitet og lavest mulige forbrugerpriser på kort og lang sigt, jf. lov om Forsyningstilsynet § 1, stk. 1.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metodes anvendelse af prisobservationer inden for et år med mulighed for at udvide dette til 4 år med henblik på at opnå mindst tre prisobservationer til beregning af en reguleret pris ikke strider mod kravene i systemansvarsbekendtgørelsen. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at prisobservationer inden for et år ligger tættest muligt på det aktuelle tidspunkt for anvendelsen af en reguleret pris, og dermed må antages at kunne afspejle aktuelle markeds- og prisforhold.

Forsyningstilsynet bemærker, at prisobservationer indhentet 4 år bagud umiddelbart er en lang tidsperiode. Forsyningstilsynet finder det således af betydning, at de historiske

priser, der indgår i beregningen af en reguleret pris, er opstået under sammenlignelige markedsforhold. Forsyningstilsynet kan imidlertid tilslutte sig Energinets vurdering, hvor efter en reguleret pris ikke bør baseres på mindre end 3 prisobservationer. Der må derfor foretages en afvejning mellem hensynet til prisobservationer, der er så tæt som muligt på den periode, hvor en reguleret pris skal gælde, over for hensynet til at der er validt datagrundlag for at foretage beregningen af en reguleret pris.

Forsyningstilsynet finder, at perioden på op til 4 år er en rimelig afvejning af de to hensyn. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at prisobservationer fra en periode på 4 år må antages at være en undtagelse i takt med at markederne for systemydelser udvikles og modnes. Endvidere lægger Forsyningstilsynet vægt på, at betalingen efter reguleret pris ikke bør være lavere end de dokumenterede omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost-plus metoden, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 3. Leverandørerne vil derigennem været sikret mod for lave priser i forhold til den udvikling på markederne, der kan være sket.

Forsyningstilsynet vurderer også, at en grænse på minimum tre prisobservationer kan godkendes. Forsyningstilsynet lægger vægt, at en reguleret pris baseres på et validt grundlag og finder ikke, at mindre end tre prisobservationer vil give et tilstrækkelig sikkert grundlag for fastsættelsen. Forsyningstilsynet forventer endvidere, at antallet af prisobservationer vil stige i takt med, at de forskellige markeder for systemydelser udvikles og modnes.

FASTLÆGGELSE AF SAMMENLIGNELIGE TIDSPERIODER OG YDELSER

Sammenlignelige tidsperioder

I den anmeldte metode af 16. juni 2020, jf. bilag 1, fastlægges en reguleret pris som et årgennemsnit for det pågældende marked/ydelse. Forsyningstilsynet bad imidlertid Energinet om at se på muligheden for at etablere en anden tidsinddeling med henblik på, at metoden i højere grad afspejler konkrete markedsforhold og prissætning på de enkelte markeder, herunder eksempelvis sæsonudsving i priserne.

Energinets har i notat af 6. december 2020 (bilag 8) anmeldt en finere tidsinddeling (sæsonbaseret) med henblik på at sikre større validitet i prisobservationerne i forhold til sæsonudsving m.m., idet der kan være store prisforskelle mellem forskellige sæsoner.

Energinet har anmeldt 4 perioder, der hver indeholder 3 mdr., for *kontinuerte indkøb af frekvensrelaterede ydelser (FFR, FCR, aFRR og mFRR)*:

- Vinter: december, januar, februar
- Forår: marts, april, maj
- Sommer: juni, juli, august
- Efterår: september, oktober, november

I forhold til *ydelser, der indkøbes efter behov*, har Energinet anmeldt 2 perioder på hver 6 måneder, med henblik på at sikre størst mulighed for at kunne fastsætte en reguleret baseret på historiske data:

- Vinter: oktober, november, december, januar, februar marts

- Sommer: april, maj, juni, juli, august, september

Den nye tidsinddeling vil give større variation i priserne, da sæsonvariationer i højere grad vil blive reflekteret i den regulerede pris. Der vil fortsat kunne være stor forskel fra år til år, der vil kunne medføre væsentlige ændringer i priserne.

Forsyningstilsynet vurderer, at den foreslåede tidsinddeling i forhold til *kontinuerte indkøb af frekvensrelaterede ydelser (FFR, FCR, aFRR og mFRR)* og *ydelser, der indkøbes efter behov* er i overensstemmelse med systemansvarsbekendtgørelsens krav, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 2, om at en reguleret pris så vidt muligt skal tage udgangspunkt i historiske priser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at den nu sæsonbaserede tidsinddeling i højere grad afspejler de reelle markedsforhold med ikke mindst sæsonvariationer, der kan have stor indflydelse på priserne hen over året. Forsyningstilsynet finder således, at den foreslåede tidsinddeling er mere i overensstemmelse med systemansvarsbekendtgørelsens krav om, at den regulerede pris så vidt muligt skal tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode.

Sammenlignelige ydelser

Forsyningstilsynet har i forbindelse med vurderingen af metoden også anmodet Energinet om at se nærmere på fastlæggelsen af "sammenlignelig ydelse", jf. systemansvarsbekendtgørelsens krav om, at den regulerede pris så vidt muligt baseres på historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse. Det er sket med henblik på at vurdere, om der måtte være ydelser, der i karakter, udbudsform, tekniske krav og karakteristika mv. kunne indgå i en fælles fastsættelse af en reguleret pris for disse ydelser baseret på et bredere og dermed mere validt datagrundlag, hvis ydelserne i øvrigt er sammenlignelige.

Energinet oplyser i notat af 6. december 2020 (bilag 8), at Energinets forskellige frekvensrelaterede ydelser ikke er sammenlignelige. Der kan derfor ikke beregnes en fælles reguleret pris for dem.

Energinet har dog anmeldt en samlet reguleret pris for ydelserne nettilstrækkelighed og effekttilstrækkelighed. Ydelserne er grundlæggende ens, idet det er Energinets grund til at indkøbe ydelserne, der er forskellig alt efter, om der indkøbes effekttilstrækkelighed eller nettilstrækkelighed. Ved at fastsætte en samlet reguleret pris for disse to ydelser vil der kunne opstå et større datagrundlag (historiske markedspriser) for fastsættelsen af en reguleret pris.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode inklusiv en samlet reguleret pris for ydelserne effekttilstrækkelighed og nettilstrækkelighed opfylder systemansvarsbekendtgørelsens krav til "sammenlignelige ydelser", jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 2.

Forsyningstilsynet lægger her til grund, at det er de enkelte ydelser, der fastsættes en reguleret pris for, og at der således er tale om "sammenlignelige ydelser". Forsyningstilsynet lægger endvidere til grund, at ydelserne effekttilstrækkelighed og nettilstrækkelighed, som Energinet anmelder en samlet reguleret pris for, i realiteten er samme

ydelse, der blot efterspørges ud fra to forskellige behov hos Energinet. Der er derfor tale om "sammenlignelige ydelser".

VURDERING EFTER ELFORSYNINGSLovens § 28, STK. 2, NR. 16.

Det følger af elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv. I det følgende vil Forsyningstilsynet derfor vurdere, om den anmeldte metode er gennemsigtig og ikke-diskriminerende.

Gennemsigtighed

Energinets metode for reguleret pris beskriver den konkrete udregning af regulerede priser for de forskellige ydelser, og metoden giver dermed transparens om grundlaget og grundlaget for fastsættelsen af konkrete regulerede priser.

De konkrete regulerede priser, fastsat på grundlag af historiske priser efter metoden, vil hvert år blive offentliggjort, således at markedsaktørerne er bekendt med disse.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at Energinets metode for reguleret pris opfylder kravet om gennemsigtighed.

Ikke-diskrimination

Energinets metode for reguleret pris indebærer, at den regulerede pris udregnes på baggrund af konstaterede historiske markedspriser (indkomne bud ved afholdte udbud af de pågældende ydelser) for de forskellige ydelser. De regulerede priser vil være gældende for alle markedsaktører i en situation, hvor en markedsaktør er eneste bydende ved et udbud.

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden dermed opfylder kravet til ikke-diskrimination.

SAMLET VURDERING

Forsyningstilsynet vurderer samlet, at Energinets anmeldte metode for reguleret pris med de anmeldte ændringer vedrørende sammenlignelige tidsperioder, sammenlignelige ydelser og geografisk anvendelsesområde jf. bilag 8 og bilag 10, er i overensstemmelse med kravene i systemansvarsbekendtgørelsens § 24, jf. elforsyningslovens § 27 a, dvs. at den regulerede pris så vidt muligt skal modsvare en konkurrencebaseret pris, så vidt muligt skal tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for sammenlignelige tidsperioder og ydelser.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at metoden lever op til kravene om være gennemsigtig og ikke-diskriminerende, jf. elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16.

Forsyningstilsynet kan således godkende metoden.

Forsyningstilsynet anmoder Energinet om at afrapportere anvendelsen af reguleret og situationer, hvor et udbud har resulteret i residualmonopol til Forsyningstilsynet 2 gange årligt frem til udgangen af 2023.

OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSEN

Forsyningstilsynets afgørelse offentliggøres, jf. elforsyningslovens § 78 b, stk. 1, Forsyningstilsynet har ved offentliggørelsen undtaget fortrolige oplysninger, jf. elforsyningslovens § 78 b, stk. 2.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020.

Klagen skal være skriftlig og skal være indgivet til klagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Telefon 72 40 56 00
ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget), og nævnets klagebehandling, fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør